

Anonymiserad version

Översättning

C-372/22 - 1

Mål C-372/22

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

9 juni 2022

Domstol som begär förhandsavgörande:

Tribunal d'arrondissement (Luxemburg)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

8 juni 2022

Kärande:

CM

Svarande:

DN

[Utelämnas] **Avgörande** [utelämnas] av den 8 juni 2022

[utelämnas]

Mellan:

[Utelämnas] **CM**, född den [utelämnas] 1979 i [utelämnas] (Frankrike), bosatt i Luxemburg, [utelämnas],

kärande [utelämnas],

[utelämnas] **och:**

[Utelämnas] **DN**, född den [utelämnas] 1978 i [utelämnas] (Frankrike), bosatt i [utelämnas] (Frankrike), [utelämnas]

svarande [utelämnas],

[utelämnas]

FÖRFARANDE

Med beaktande av avgörandet [utelämnas] av den 1 december 2020, enligt vilket handläggningen i målet skulle vila till dess att Tribunal judiciaire de Nanterre (domaren i familjemål) (Frankrike) hade avgjort frågan om den hade internationell territoriella behörighet [utelämnas].

[utelämnas]

Föremålet för det fortsatta förfarandet

[utelämnas] Rätten (domaren i familjemål) fastställde datum för förhandling till den 11 maj 2022 för plädering som endast avsåg frågan om litispensens och om internationell territoriell behörighet.

[utelämnas] CM har gjort gällande att Tribunal d'arrondissement har internationell territoriell behörighet på grundval av artikel 9.1 i rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar (nedan kallad förordning nr 2201/2003), eftersom kriteriet i tidshänseende för behörighet enligt artikeln är den lagliga flytten, medan datumet för avgörandet saknar betydelse. Eftersom datumet för flytten i avgörandet [utelämnas] av den 12 juni 2020 [utelämnas] fastställdes till den 30 augusti 2020 [utelämnas], [hade] CM [enligt honom själv] således rätt att väcka talan vid den luxemburgska domstolen i familjemål till och med den 30 november 2020. Mot bakgrund av de avgöranden som meddelats i Frankrike föreligger det inte längre någon litispensens enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 2201/2003. I förhållande till artikel 15 i förordningen är artikel 9.1 tillämplig i första hand, eftersom det i artikel 8 uttryckligen hänvisas dit. Dessutom är villkoren i artikel 15.1 kumulativa, och de är inte uppfyllda i förevarande fall, eftersom domaren i familjemål vid Tribunal d'arrondissement är bäst lämpad att pröva målet i sak i och med att domaren har kännedom om barnen och om omständigheterna i målet. Eftersom den franska domstolen har ansett att den inte är behörig, skulle en tillämpning av artikel 15 utgöra en form av rättsvägran.

[Utelämnas] DN anser inte heller att litispensens längre föreligger, mot bakgrund av de franska avgöranden som meddelats. DN anser däremot att artikel 15 i förordning nr 2201/2003 ska tillämpas i förevarande fall och ger formellt sitt godkännande till en överföring, såsom krävs enligt punkt 2 *in fine* i artikeln. DN har gjort gällande att samtliga relevanta kriterier som föreskrivs i artikel 15.3 är uppfyllda i förevarande fall, vilket innebär att fransk domstol är bättre lämpad än luxemburgsk domstol att pröva målet.

Omständigheter och bakgrund

Genom avgörande [utelämnas] av den 12 juni 2020 fann rätten (domaren i familjemål) följande, på begäran av de gemensamma underåriga barnen [utelämnas] AF och [utelämnas] BG:

”... fastställer att de gemensamma underåriga barnen [utelämnas] AF, född den [utelämnas] 2009, och [utelämnas] BG, född den [utelämnas] 2010, har sin lagliga bostad och hemvist hos [utelämnas] DN med verkan från den 31 augusti 2020,

[Utelämnas] CM kommer att ha umgängesrätt med de gemensamma underåriga barnen [utelämnas] AF och [utelämnas] BG, enligt följande villkor, såvida inte parterna kommer överens om annat:

[Utelämnas] [villkor för umgängesrätten]

Detta avgörande har vunnit laga kraft.

Tribunal d’arrondissement (domaren i familjemål) lät i förevarande roll, i enlighet med avgörande av den 1 december 2020, handläggningen av målet vila i enlighet med artikel 19 i förordning (EG) nr 2201/2003 *och* artikel 12 i rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet, till dess att Tribunal judiciaire de Nanterre (domaren i familjemål) hade prövat sin internationella territoriella behörighet [utelämnas].

Genom avgörande av den 17 september 2021 beslutade Tribunal judiciaire de Nanterre (domaren i familjemål) följande, med stöd av artiklarna 8 och 9 i förordning (EG) nr 2201/2003:

”... - Den 14 oktober 2020, det vill säga inom tre månader efter de underåriga barnens lagliga flytt, [utelämnas] väckte CM talan vid Tribunal d’arrondissement de Luxembourg för att ändra villkoren för umgängesrätten [utelämnas].

- Det framgår inte någonstans att [utelämnas] CM har godtagit de franska domstolarnas behörighet.

Mot bakgrund av de ovannämnda rättsakterna är följaktligen Tribunal judiciaire de Nanterre territoriellt obehörig.

[utelämnas]”.

Genom avgörande av den 3 mars 2022 förklarade Cour d’appel de Versailles (Frankrike) ”att [utelämnas] DN [utelämnas] inte har överklagat avgörandet till denna instans”.

[utelämnas]

Skäl för beslutet

I avgörande [utelämnas] av den 12 juni 2020 nämns följande:

- Av följande skäl, som avser barnen [utelämnas] AF:s och [utelämnas] BG:s bästa, ska ändringen av den lagliga bostaden och hemvisten ges uppskjuten verkan: ”För att ge barnen möjlighet att avsluta skolåret i Luxemburg och i minsta möjliga mån påverka eventuella redan bestämda planer för sommarlovet, ska detta byte äga rum med verkan från och med den 31 augusti 2020, dagen före skolstarten i [utelämnas] (Frankrike)”.

[utelämnas]

Genom den sålunda uppskjutna verkan har den ansökan som [utelämnas] CM ingav den 14 oktober 2020 till Tribunal d’arrondissement, det vill säga sex dagar efter den ansökan som [utelämnas] DN ingav i Nanterre (Frankrike), visserligen ingetts mindre än tre månader efter barnens faktiska flytt, som ägde rum den 30 augusti 2020, men även mer än fyra månader efter det att avgörandet [utelämnas] av den 12 juni 2020 meddelades, vari det beslutades om flytten, ett avgörande som därefter vunnit laga kraft [utelämnas].

Europeiska unionens domstol (EU-domstolen) har slagit fast följande om artikel 15 i förordning 2201/2003:

- ”Artikel 15.1 i förordning nr 2201/2003 ska tolkas på följande sätt: För att kunna slå fast att en domstol i en annan medlemsstat till vilken barnet har en särskild anknytning är bättre lämpad ska den behöriga domstolen i en medlemsstat försäkra sig om att en överföring av målet till en sådan domstol kan tillföra ett faktiskt och konkret mervärde till prövningen av målet, med beaktande av bland annat de processuella regler som är tillämpliga i den andra medlemsstaten. För att kunna slå fast att en sådan överföring är till barnets bästa ska den behöriga domstolen i en medlemsstat bland annat försäkra sig om att överföringen inte riskerar att få en menlig inverkan på barnets situation” (EU-domstolen, 27 oktober 2016, dom C-428/15).
- ”Artikel 15 i rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 ska tolkas så, att den inte är tillämplig i en sådan situation som den i målet vid den nationella domstolen, där de två domstolar vid vilka talan har väckts är behöriga att pröva målen i sak med stöd av artikel 12 respektive artikel 8 i denna förordning” (EU-domstolen, 4 oktober 2018, dom C-478/17).

I förevarande fall är de nedan angivna fyra kriterier (det femte kriteriet, avseende ”åtgärder till skydd för barnet”, är inte tillämpliga i förevarande fall) som föreskrivs i artikel 15.3 i förordning nr 2201/2003 och som är relevanta för att det ska finnas en särskild anknytning, även om de är alternativa i texten, kumulativt uppfyllda vad gäller [utelämnas] AF och [utelämnas] BG:

- a) Barnen har sedan flytten den 31 augusti 2020 klart fått en hemvist i Frankrike.
- b) Barnen har tidigare haft sin hemvist i Frankrike, i domen [utelämnas] av den 21 januari 2019 mellan parterna angavs i detta avseende att ”*båda parterna kommer ursprungligen från Parisregionen och familjen bodde där till dess att de flyttade till Luxemburg [utelämnas], vilket skedde för [utelämnas] CM den 1 juli 2015 och för [utelämnas] DN [utelämnas] i slutet av augusti 2015*”.
- c) Båda barnen är franska medborgare.
- d) Deras mor, [utelämnas] DN, har sin hemvist i Frankrike.

För Tribunal d’arrondissement (domaren i familjemål) kommer, med hänsyn till omständigheterna i målet, varje åtgärd för processledning, vilket sannolikt kommer att bli nödvändigt med hänsyn till barnens ålder och till den omständigheten att avgörandet av den 12 juni 2020 är nästan två år gammalt, antingen kräva att Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (tillämplig från den 1 juli 2022) tillämpas, eller skapa svårigheter med avseende på det geografiska avståndet (till exempel förhör med underåriga enligt artikel 388-1 i code civil (civillagen)). För det fall CM:s ansökan gällande villkoren för umgängesrätten [utelämnas] kan tas upp till sakprövning är slutligen den franska domstolen bättre lämpad att bedöma den faktiska situationen för barnen, som har sin hemvist i Frankrike sedan den 30 augusti 2020, och för att i förekommande fall bestämma de relevanta villkoren i förhållande till deras sociala situation och de konkreta möjligheter som erbjuds. Det rör sig således om ”*ett faktiskt och konkret mervärde till prövningen av målet*” såsom anges i den ovannämnda domen från EU-domstolen av den 27 oktober 2016.

För att förklara sig territoriellt obehörig, har Tribunal judiciaire de Nanterre (domaren i familjemål) implicit, men nödvändigtvis, ansett att artikel 9.1 i förordning nr 2201/2003, som gäller ”*med avvikelse från artikel 8*” i samma förordning, var tillämplig som ett undantag till artikel 8, som fastställer den huvudsakliga behörighetsregel [utelämnas] som, enligt EU-domstolens dom av den 4 oktober 2018 utgör hinder för att tillämpa artikel 15, som har formuleringen ”*[i] undantagsfall ...*”.

Under de sålunda specificerade förutsättningarna handlar det i förevarande fall om att, för att kunna pröva parternas grunder i syfte att avgöra frågan om

internationell territoriell behörighet, få klarhet i förhållandet mellan artikel 9.1 i förordning nr 2201/2003 och artiklarna 8 och 15 i samma förordning. Tribunal d'arrondissement ska även försäkra sig om att behörigheten i övriga fall enligt artikel 9.1 i förordning (CE) nr 2201/2003 inte i praktiken och genom en vid tolkning i förekommande fall kan utgöra ett stöd för rent processtaktiska överväganden (såsom möjligheter i fråga om förfarandefrister och uppställda villkor för förfarandet, vilka kan variera mellan medlemsstaterna, och uppfyllande av villkoret för *ad hoc*-behörigheten enligt artikel 3 d i rådets förordning (EG) nr 4/2009 – vilket i förevarande fall är den enda som gör det möjligt att på detta område ge den luxemburgska domstolen i familjemål internationell territoriell behörighet).

Det är således lämpligt att låta handläggningen vila och att hänskjuta de frågor som ställts i slutet av förevarande avgörande till Europeiska unionens domstol [utelämnas].

Mot denna bakgrund

[utelämnas] vilandeförklarar målet och hänskjuter följande frågor till Europeiska unionens domstol:

- I. Är artikel 9.1 i rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar tillämplig
- a. på en ansökan om ändring av umgänget i den mening som avses i artikel 2 led 10 i förordningen, vilken ingetts av personen med rätt till umgänge med stöd av ett domstolsavgörande som har uppskjuten verkan med hänsyn till barnens bästa, men som är slutgiltigt och har vunnit laga kraft samt har meddelats för mer än fyra månader innan talan väcktes i enlighet med artikel 9.1 i den stat där barnen tidigare hade hemvist,
- B. och detta gäller som undantag till behörigheten enligt huvudregeln i artikel 8 i förordningen,

trots att det i skäl 12 i nämnda förordning anges specifikt att ”[d]e behörighetsregler som fastställs i denna förordning i fråga om föräldraansvar är utformade med hänsyn till barnets bästa, särskilt kriteriet om närhet[, vilket] innebär att behörigheten i första hand skall ligga hos domstolarna i den medlemsstat där barnet har hemvist, med undantag av vissa fall då barnets vistelseort ändras ... ”?

- II. Om fråga I besvaras jakande, utgör då den sålunda befintliga behörigheten enligt artikel 9.1 i förordningen, vilken föreskrivs ”med avvikelse från artikel 8” i nämnda förordning, hinder för att tillämpa

artikel 15 i samma förordning, som är föreskriven "[i] undantagsfall"
och "om det är till barnets bästa"?

[utelämnas]

ARBETSDOKUMENT